

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

MTA

Az egyetemek szerepe a meteorológiai alapkutatásban és a kutatásfejlesztésben

Weidinger Tamás¹, kandidátus

Geresdi István² MTA doktora

¹ELTE TTK FFI Meteorológiai Tanszék

²PTE TTK FFI Földtani és Meteorológiai Tanszék

Főbb témakörök

- Rangsorok
- Hazai kutatóhelyek
- Meteorológiai kutatások a számok tükrében
- Hazai és nemzetközi projektek
- Oktatási anyagok, módszertani fejlesztések
- Jó gyakorlatok
- Összefoglaló megjegyzések

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

MTA

Rangsorok

Egyetemek

Meteorológia és légkörtudomány

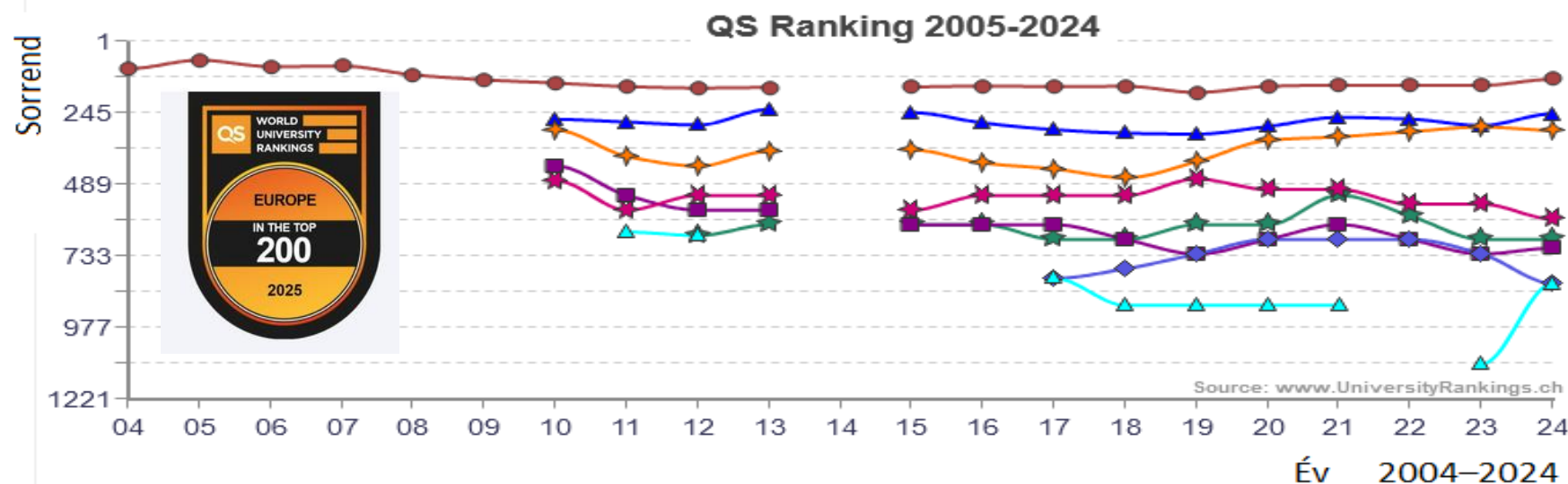
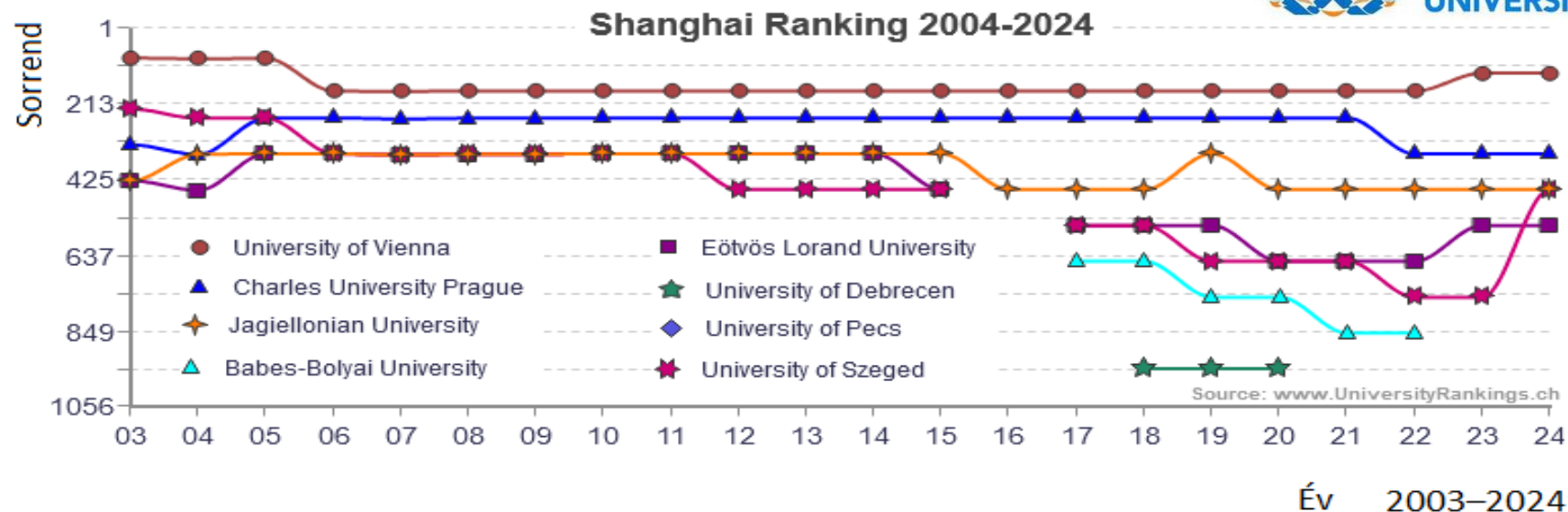
Régiós tudományegyetemek

Szemponatok

- Minőségi (Q1) publikációk
- Idézettség
- Külföldi társszerzős cikkek
- Vezető folyóiratok
- Kiemelt konferenciák
- Jelentős tudományos díjak

12 indikátor

- Akadémiai reputáció
- Publikációk szerinti hivatkozás
- Elhelyezkedési lehetőségek
- Hallgatói mobilitás
- Fenntarthatóság
- ...

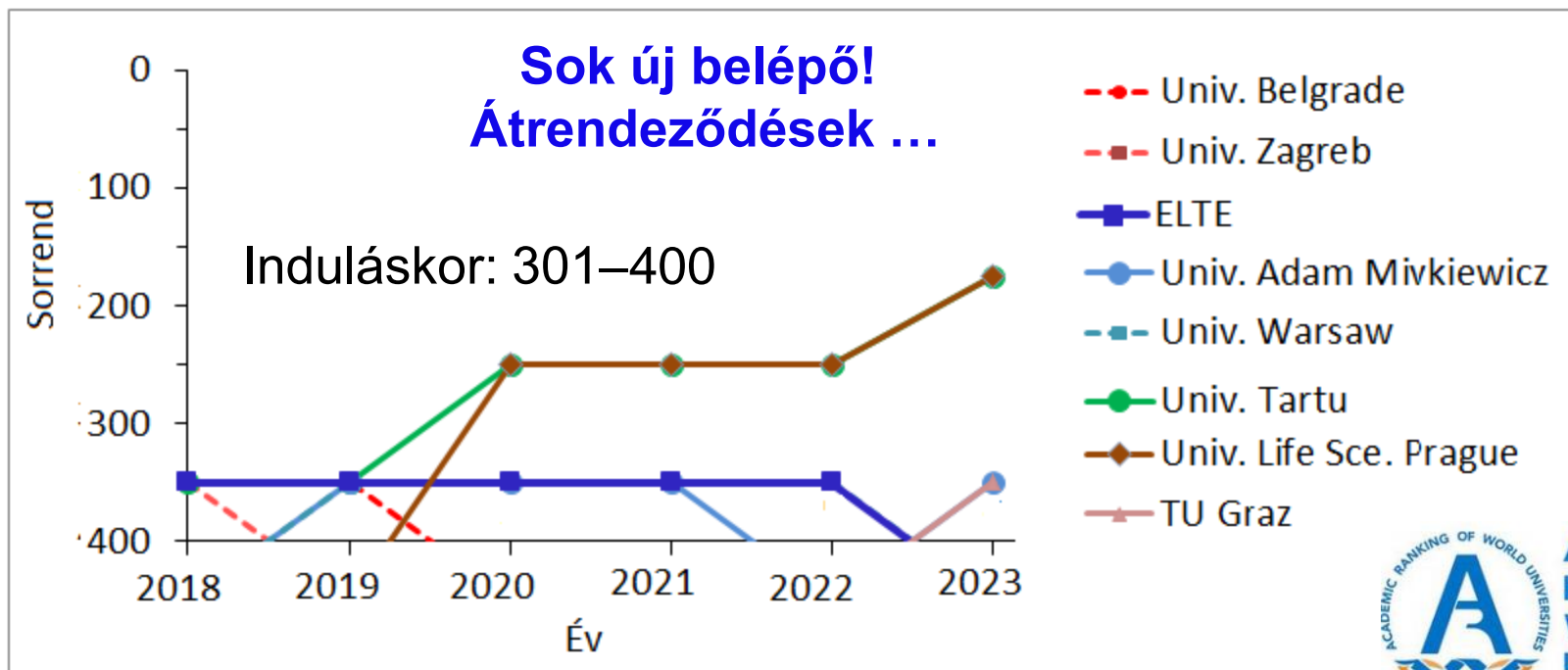
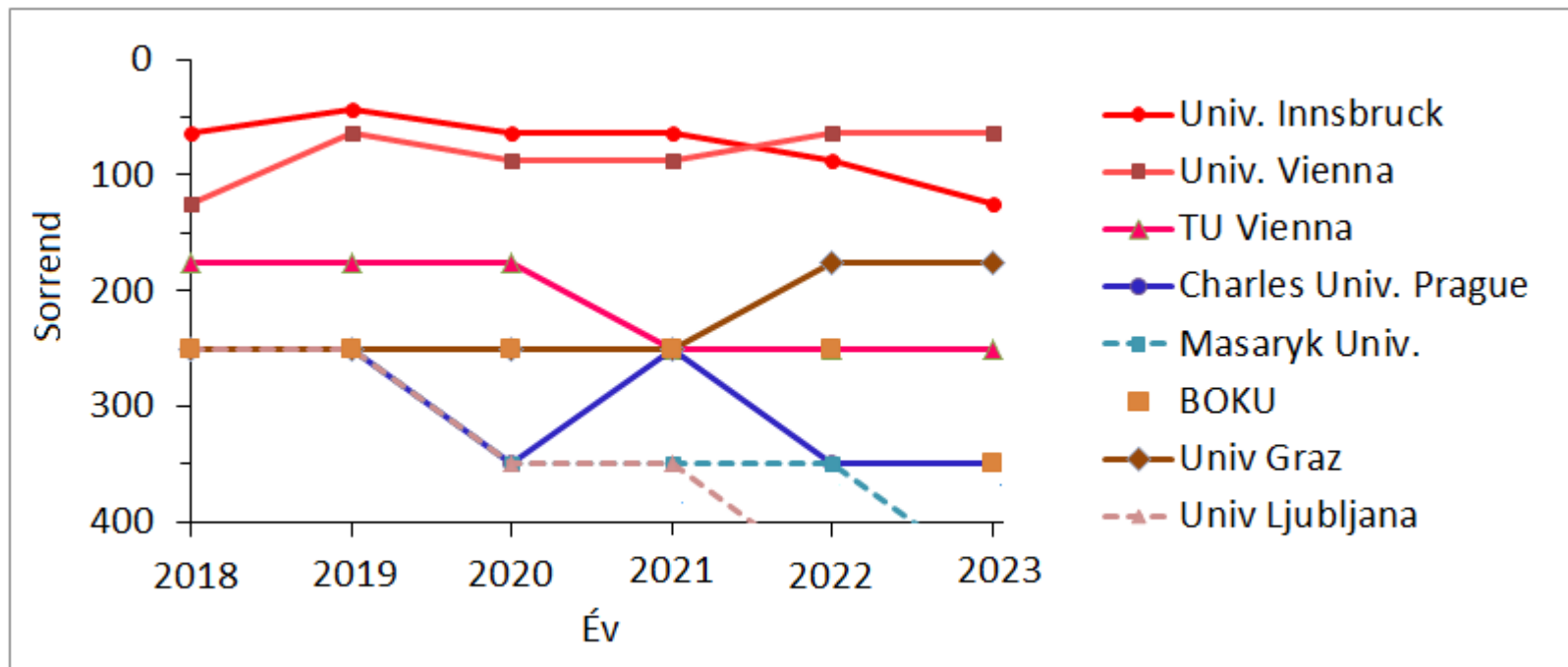
További Rangsorok: Leiden, Times – hasonló következtetések

Lásd az [MTA-PE Budapest Rangsor Kutatócsoport](#) korábbi publikációit

Légekörtudomány SH rangsor (2018-23)

Régiós összehasonlítás:
18 egyetem az első 400-ban

Meteorológia-légkörtudomány – Európai rangsor (2024)

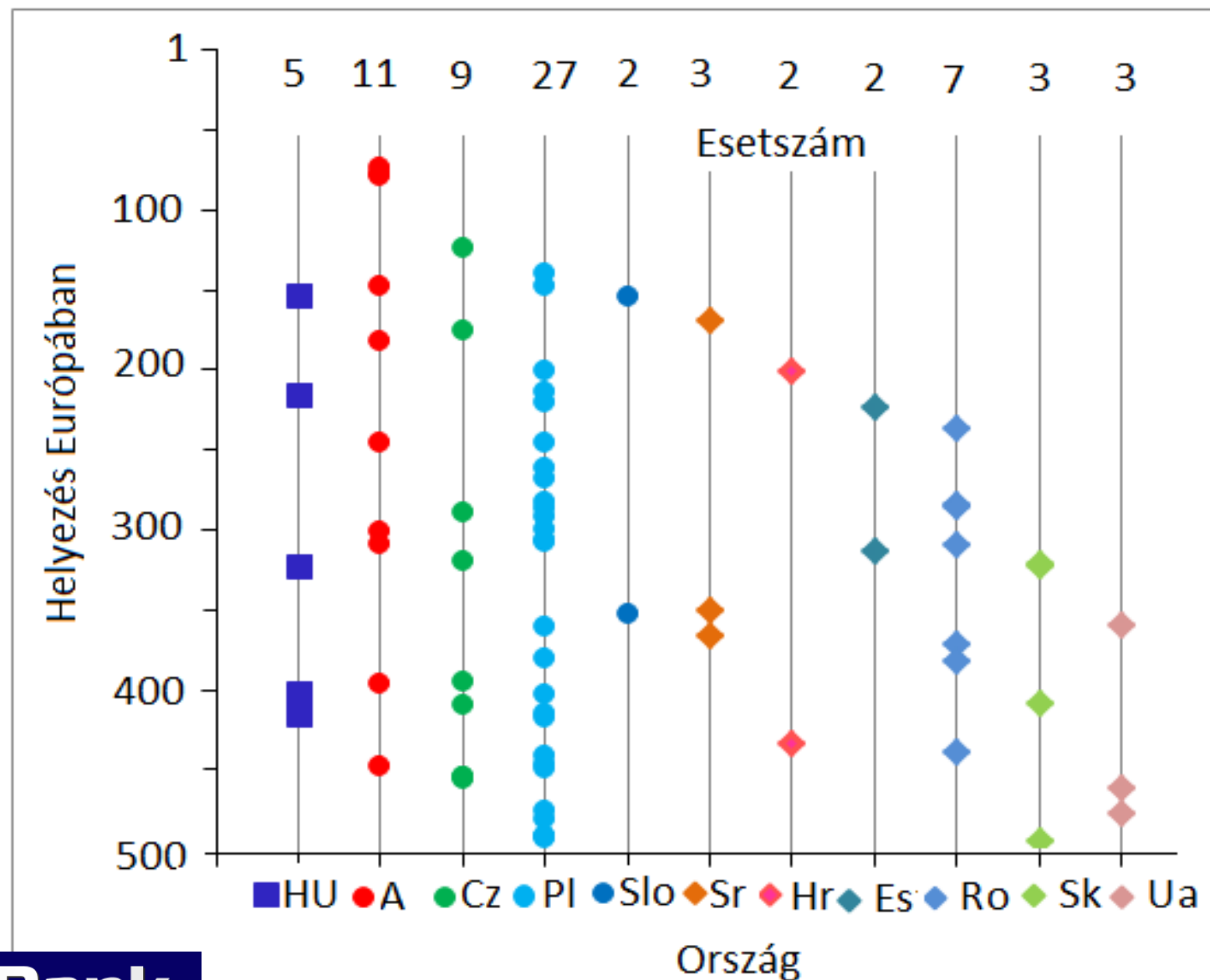

Szemponatok

- Tudomány (45%)
- Kiválóság
- Láthatóság
- Alumni

Nagy számban

- műszaki
- agrár és
- orvosi egyetemek

Az első 500-ban

ELTE

BME

SZTE

DE

PE

500-600 hely

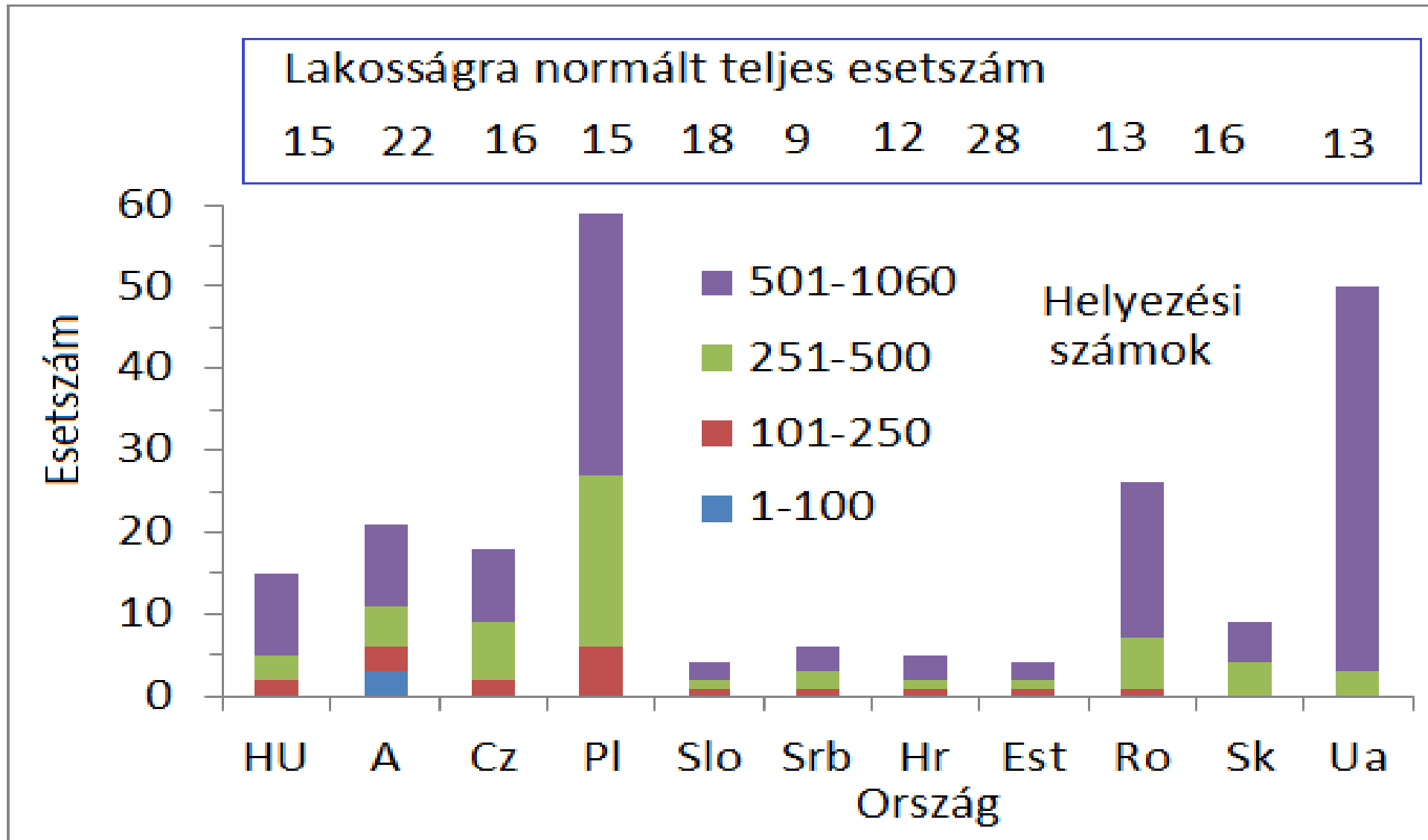
ME

SOTE

MATE

PTE

Légkörtudományi egyetemi műhelyek: a 2024-es sorrend

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

MTA

Kutatóhelyek, kutatói, oktatói és tudományos háttér

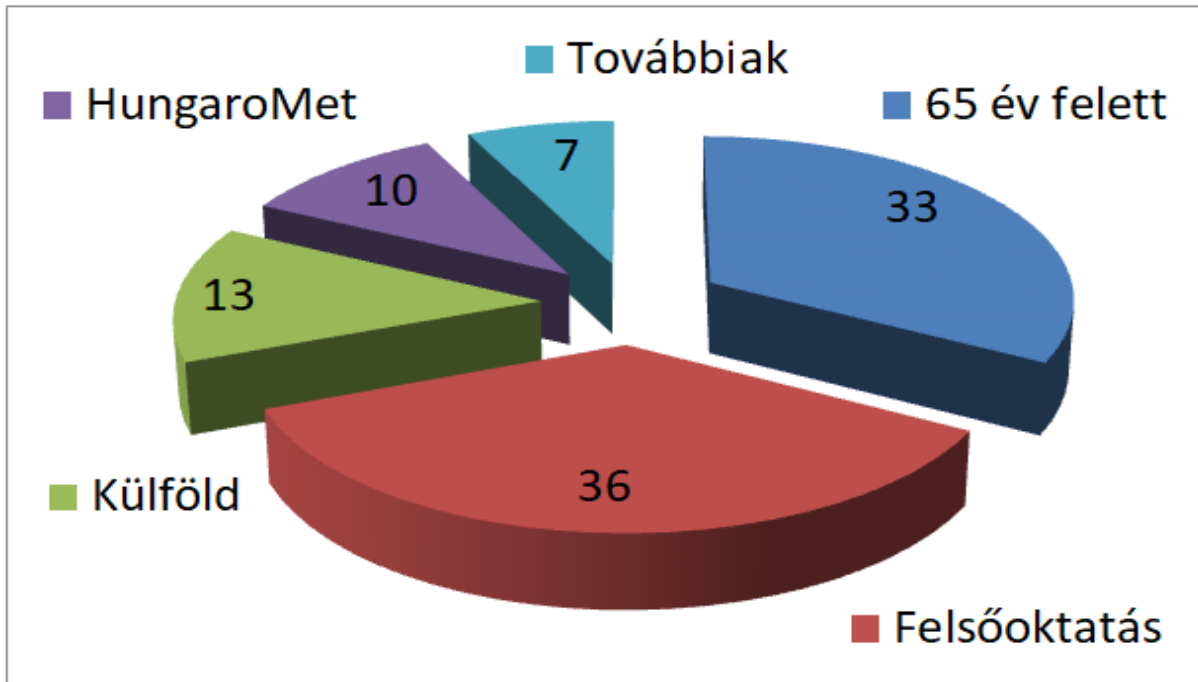
MTA köztestületi adatbázis,
MTMT és a kérdőívek alapján

MTA X. osztály, Meteorológiai Tudományos Bizottság (MTB)

- **MTA köztestület** – 11 tudományos osztály (17403 tag)
- **X. Földtudományok osztály** – 11 bizottság (691 tag)
- **MTB köztestületi tagjai** (97 tag)
- **MTB választott tagjai** (munka koordinálása) (25 tag)
- **5 albizottság**
  - Agro- és Hidrometeorológiai
  - Éghajlati
  - Légkördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai
  - Légkörfizikai és Levegőkémiai
  - Légköri Erőforrás

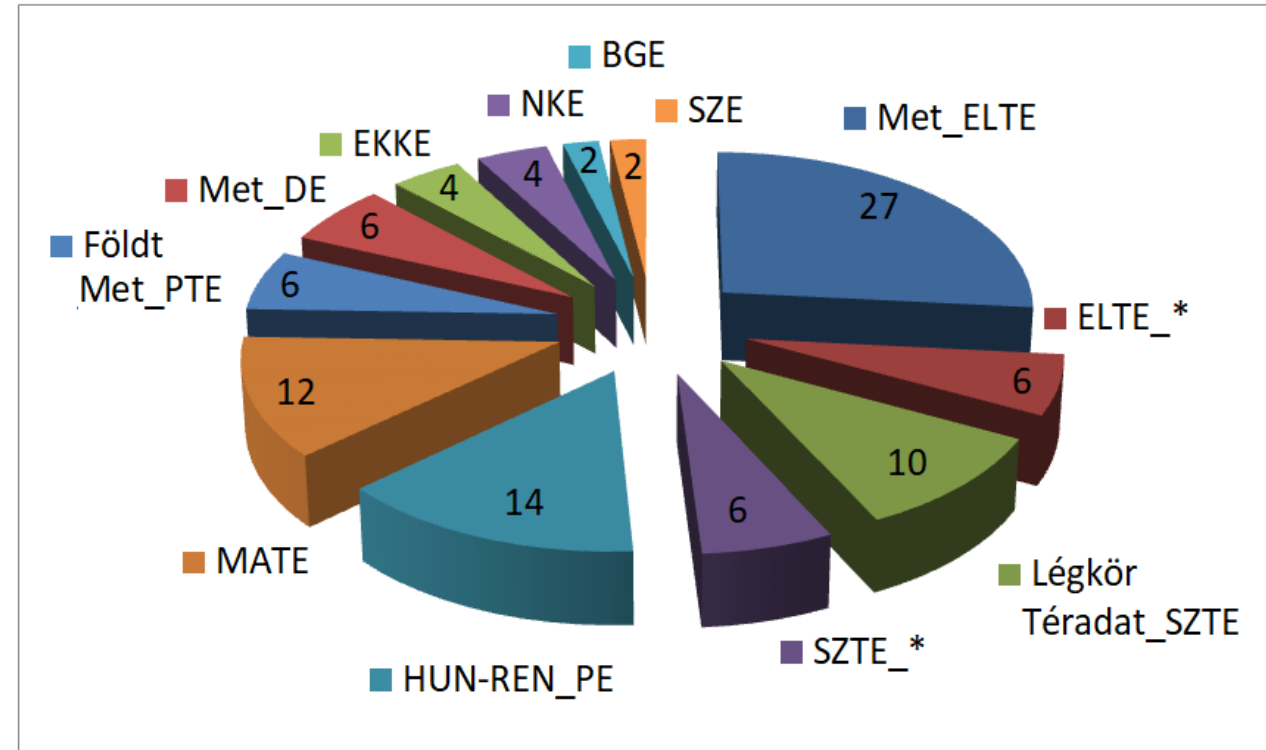
MTA MTB a számok tükrében (%-os megoszlás)

Fokozat szerint (%)

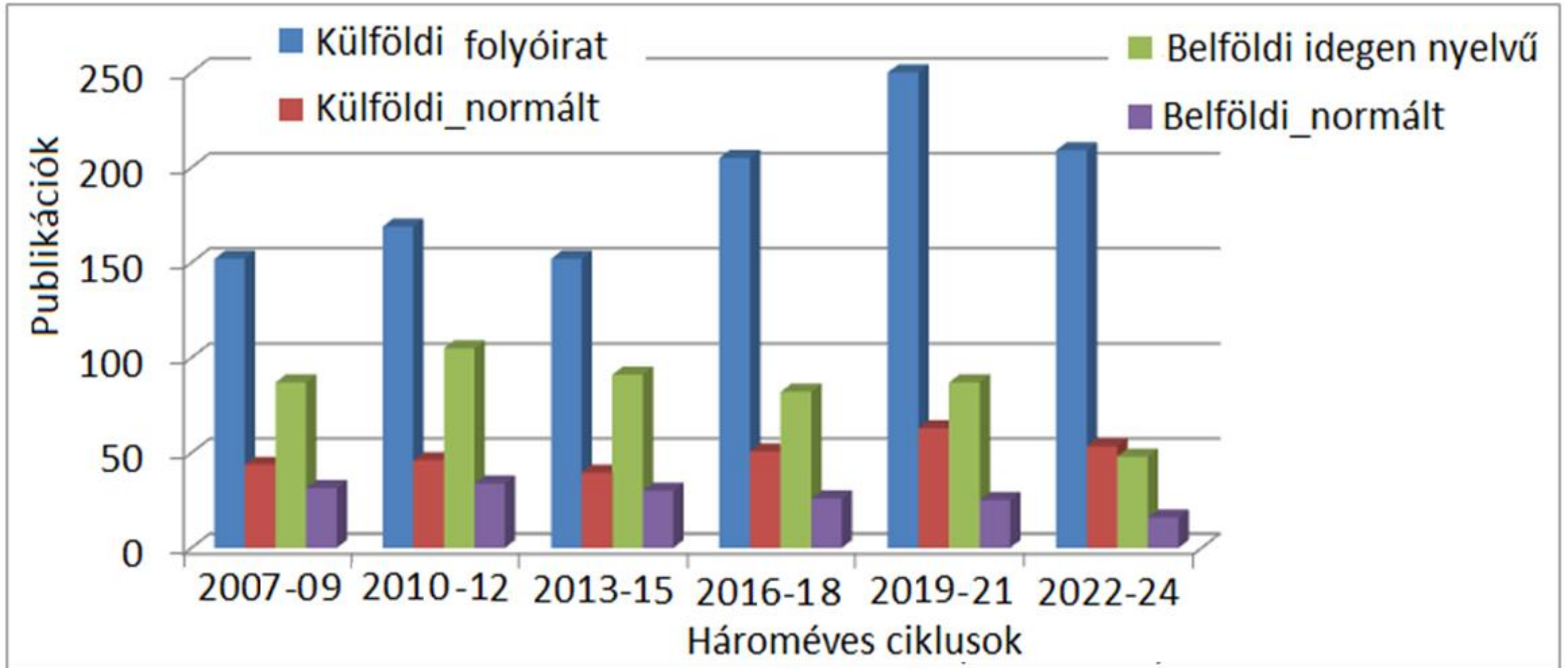
- Akadémikus 5
- MTA doktora 11
- Kandidátus 20
- PhD 64

Kor és foglalkozás szerint

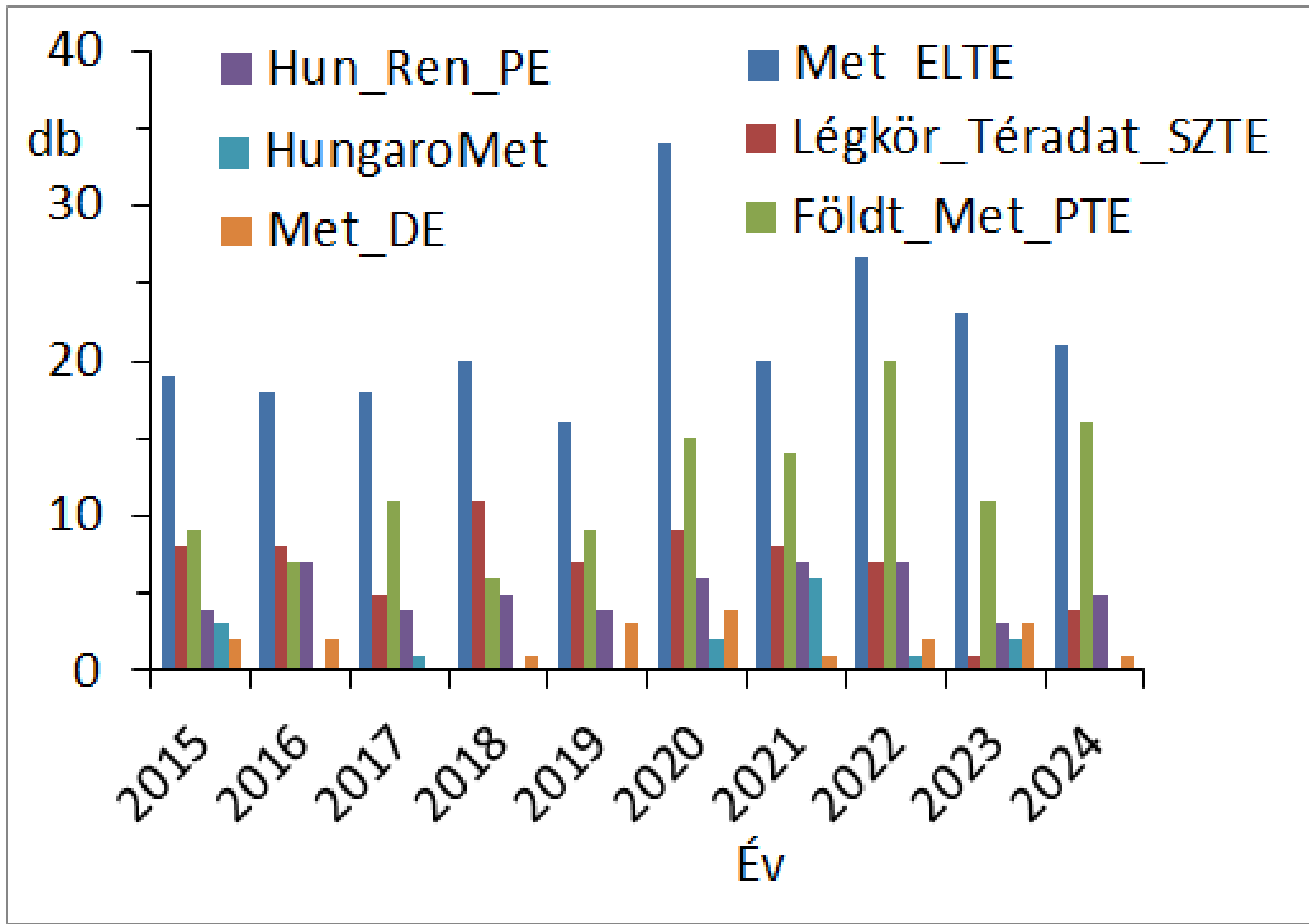
Egyetemekhez kapcsolódó MTB tagok (49 fő)
Intézmények szerinti %-os megoszlás

MTA MTB tudományos „cikktermése” 3 éves szakaszokban (2024-2007)

Normálás: 5 társszerzőig szerzők számának a reciproka, utána 0,2

A tudományegyetemek, PE kutatócsoport és a HungaroMet WoS-Scopus „cikktermése” (2015-2024)

Egyetemi tanszék /kutatóhely	Oktató/ kutató	PhD hallgató
ELTE Meteorológia	11 + 2	20
SZTE Légkör és Téradattudomány	10 + 2	4
PTE Földtan és Meteorológia	8 + 3	8
Hun-Ren-PE Légkörkémia	5*	2*
DE Meteorológia	4	2*

* *Becsült szám*

Hazai alapkutatói és K+F támogatások – néhány példa

Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP)

A légiközlekedés-biztonsághoz kapcsolódó interdiszciplináris tudományos kutatási potenciál növelése és integrálása a nemzetközi kutatás-fejlesztési hálózatba a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen (VOLARE)”, GINOP-2.3.2-15-2016-00007 (2016–2021)

Légszennyezetség előrejelző rendszer kifejlesztése légköri víz-aeroszol kölcsönhatásainak figyelembevételével, GINOP – 2.3.2-15-2016-00055 (2016-2021)

Nemzeti laboratóriumok

Éghajlatváltozás Multidiszciplináris Nemzeti Laboratórium, RRF-2.3.1-21-2022-00014 (2022-2026)

Víztudományi és Vízbiztonsági Nemzeti Laboratórium, RRF-2.3.1-21-2022-00008 (2022–2026)

OTKA, Nemzeti Kutatási Kiválósági Program

9 új program 2020-23 között ELTE 3 + 1, SZTE 2, Hun-REN 1 +1, BME 1

Nemzetközi kutatási együttműködések – néhány példa

1) EU Kutatási és technológiafejlesztési keretprogramok

Egy kutatási ív: Felszín-légkör kölcsönhatások mérése

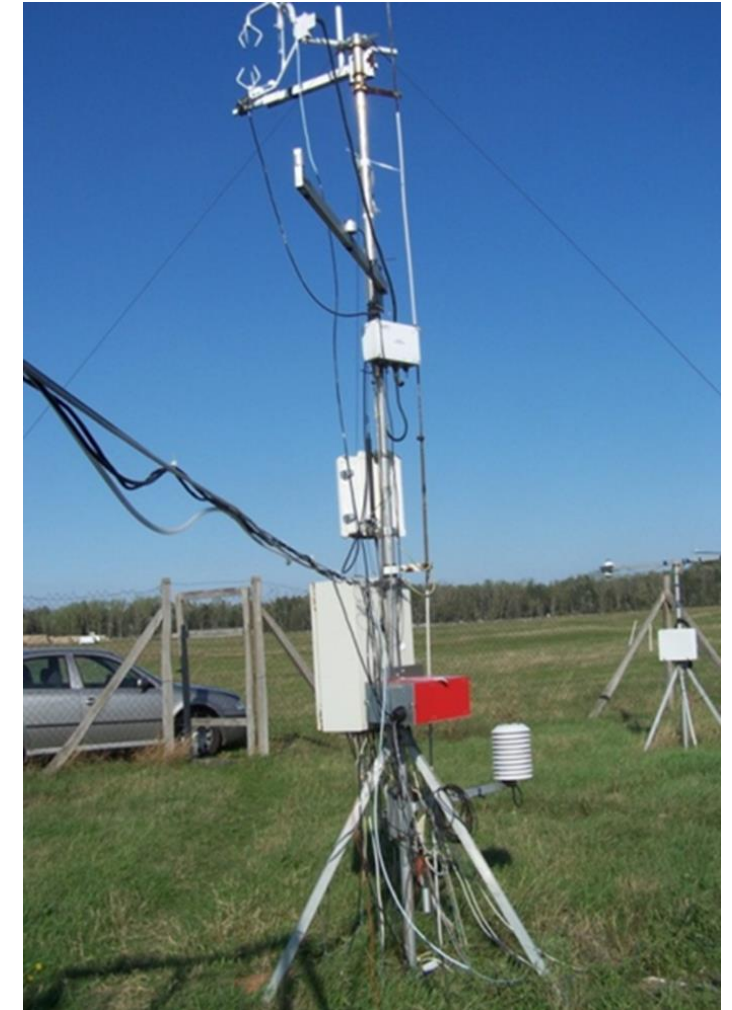
FP4 – GRAMINAE: Az **ammónia** bioszféra-légkör kölcsönhatás-rendszere gyepek felett Európában (ENV4-CT98-0722)

FP5 – GREENGRASS: Európai gyepek **üvegházgáz mérlegének** vizsgálata (EVK2-CT2001-00105)

FP6 – NitroEurope: **Nitrogénciklus** Európai vizsgálata (ID: 017841)

FP7 – ECLAIRE: (**Éghajlatváltozás** és a légszennyezés hatása az európai ökoszisztémákra, válaszstratégiák kidolgozása (ID: 282910)

FP8 – DIVERFARMING: Mezőgazdasági termelés diverzifikálása, **alacsony ráfordítású gazdálkodás** Európa-szerte (ID: 728003)

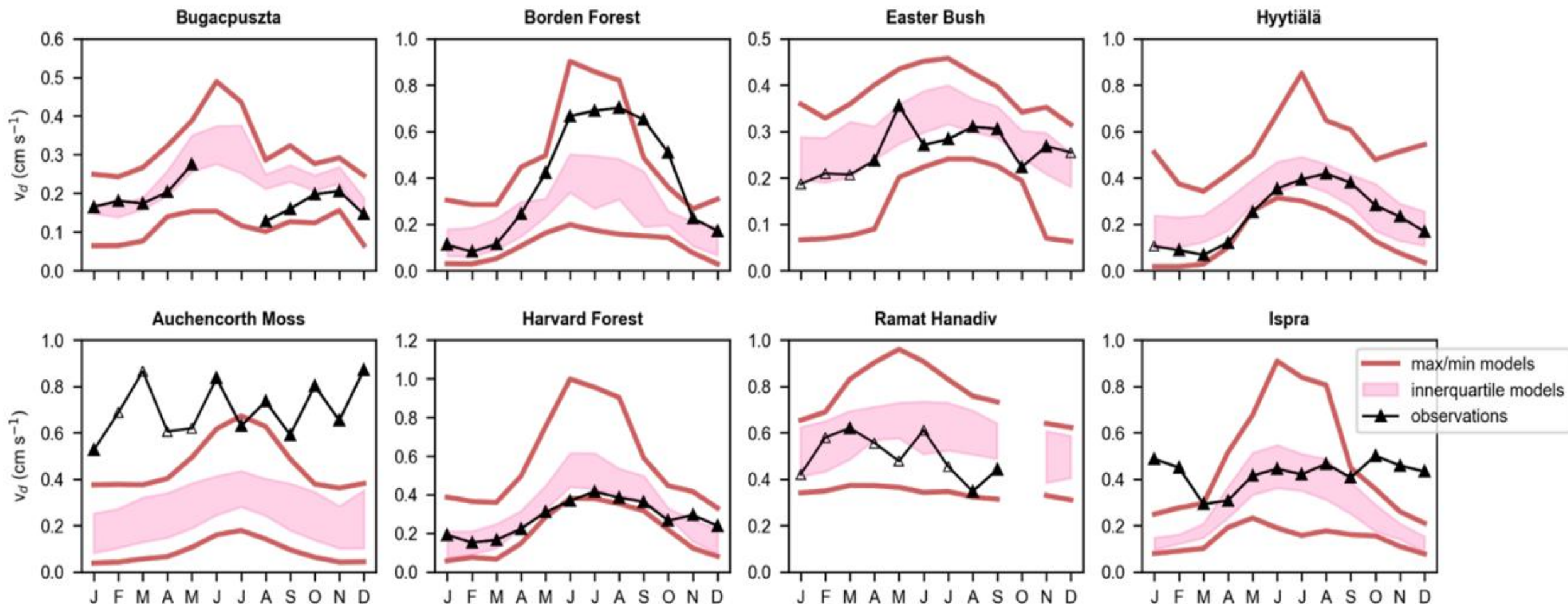
Terepi mérések: Bugacpuszta

2) Interreg – Európai Területi Együttműködés

3) TÉT együttműködések (bilaterális kutatási programok)

Ózon ülepedési modellszámítások összehasonlító elemzése erdei és füves ökoszisztémák felett az Északi félteke különböző éghajlati területein

Clifton et al. (2023) Atmos. Chem. Phys., 23, 9911–9961

Hazai közreműködők: Horváth László SZTE, Weidinger Tamás ELTE

Hazai adatok az **FP7 – ECLAIRE** programból

AZ EU COST program rövid története, hazai részvétel

- 1971 – Alapítás ... töretlen fejlődés (**1730** program)

70

| 31/12/1969 - 31/12/1973

European centre for medium-range weather forecast

- 1991 – Magyarország csatlakozása
- 2023 – **269** futó projekt, **50000** kutató, **2113** rövid kiutazás,
275 COST tudományos iskola, közel **500** hazai résztvevő
- 2024 – **60** új projekt, **26** hazai részvétel, **4** ELTE-s nemzeti képviselő

Meteorológia, agrometeorológia, éghajlattan - néhány példa

ES1106 - Assessment of EUROpean **AGR**iculture **WATER** use and trade under climate change

CA18235 - PROfiling **the atmospheric Boundary layer at European scale** (PROBE)

CA19109 - European network for **Mediterranean cyclones** in weather and climate

FAIRNESS

FAIR Network of micrometeorological measurements

[FAIR Data principles](#)[How to join FAIRNESS Action?](#)[How to make your micrometeorological data FAIR?](#)[Home](#)

UPCOMING EVENTS

Workshop, September 5 to 6, 2024,
Barcelona

Action latest news

Workshop – Barcelona 2024

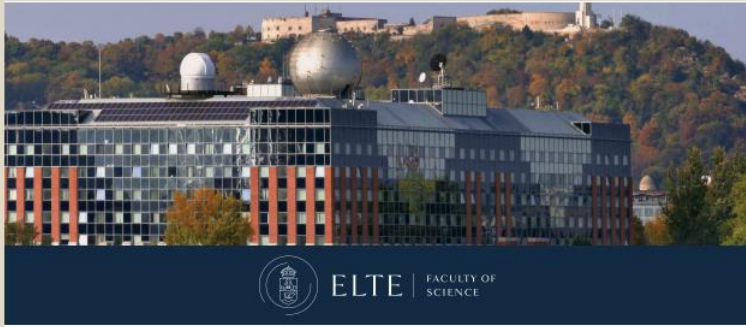
FAIRNESS Workshop 05/09 – 06/09/2024, Barcelona

The FAIRNESS action intends to improve standardization and integration between databases/sets of micrometeorological measurements that are part of research projects or local/regional observational networks established for special purposes (agrometeorology, urban microclimate monitoring).

Hálózatépítés Egységesítés Alkalmazások Jövőkép

A COST FAIRNESS Nyári Iskola 2024. Jun. 10-15

Location: Eötvös Loránd University, Budapest

Period: 10/06/2024 – 15/06/2024

Title: FAIRNESS Summer school 2024 – “Training in micrometeorological measurements and applications”

 Final Program

(TEAMS meetings connection included)

- 6 nap
- 24 külföldi, 7 hazai résztvevő
- Nemzetközi oktatógárda
- Hazai együttműködések
- 7 csoportmunka – kiskonferencia
- Intézetlátogatás, terepmunka

Martonvásár HunRen

Bugac MATE

Fotokusztikus Lab. –SZTE

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

MTA

Oktatás, reformok, TDK PhD

Meteorológia oktatása, tehetséggondozás

Alapkurzusok (meteorológia, klimatológia, levegőkémia, agrometeorológia, műszaki meteorológia ...) – átfogják a hazai felsőoktatást

BsC képzés: ELTE, SZTE, DE

MsC képzés: ELTE

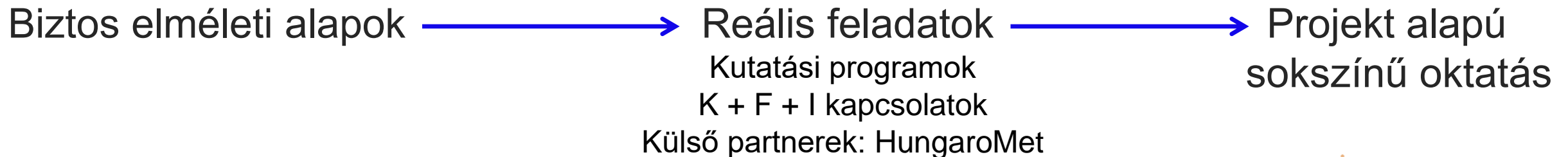
Meteorológiai témakörök PhD iskolákban: földrajz, földtudomány, környezettudomány, pedagógia/módszertan, agrár és erdészeti tudományok, hadtudomány, ...

Tehetséggondozás:

Középiskola: versenyek (FÖCIK), szakkörök (VE), diákolimpiai felkészítés (PTE)

Tudományos diákkörök: OTDK, OFKD – külön szekció(k)ban a meteorológia

Szakemberré válás, kutatóvá nevelés:

Tantervek, tananyagok

Néhány évente
változtatás ...

csökkenő kontakt órák, növekvő
egyéni és csoportos feladatok

Debrecen Egyetem
Mezőgazdaság- Élelmiszertudományi és
Környezetgazdálkodási Kar

Pannon Egyetem
Georgikon Kar

Tananyag fejlesztés idegen nyelven

**Környezettudományi alapok
tankönyvsorozat**

Környezetmérnöki Tudástár
Sorozat szerkesztő: Dr. Domokos Endre

Pannon Egyetem

Digitális Tankönyvtár
felsőoktatási tankönyvek
egyetemi jegyzetek
folyóiratcikkek
elektronikusan
www.tankonyvtar.hu

DE!

Színvonalas
jegyzetek

Új applikációk

A digitális tér
használata

A diák-tudományosság fontosságáról ...

Föcik Verseny, díjátadója. A legjobb határontúli csapat (2024. nov. 9.)

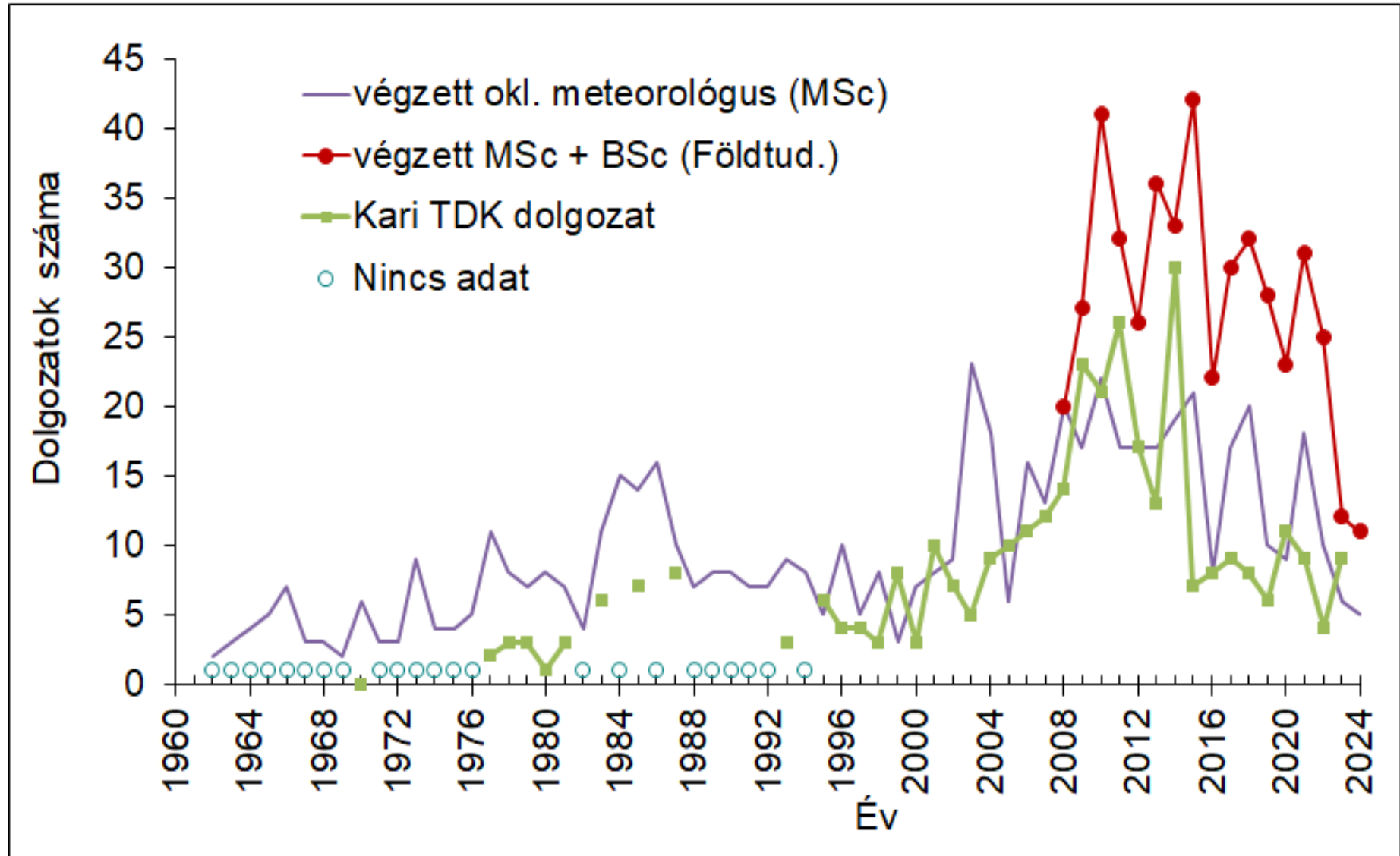

PTE Földrajz Olimpia válogató (2024)

SZTE Jakucs László Nemzetközi Középiskolai Földrajzverseny

MTA.HU

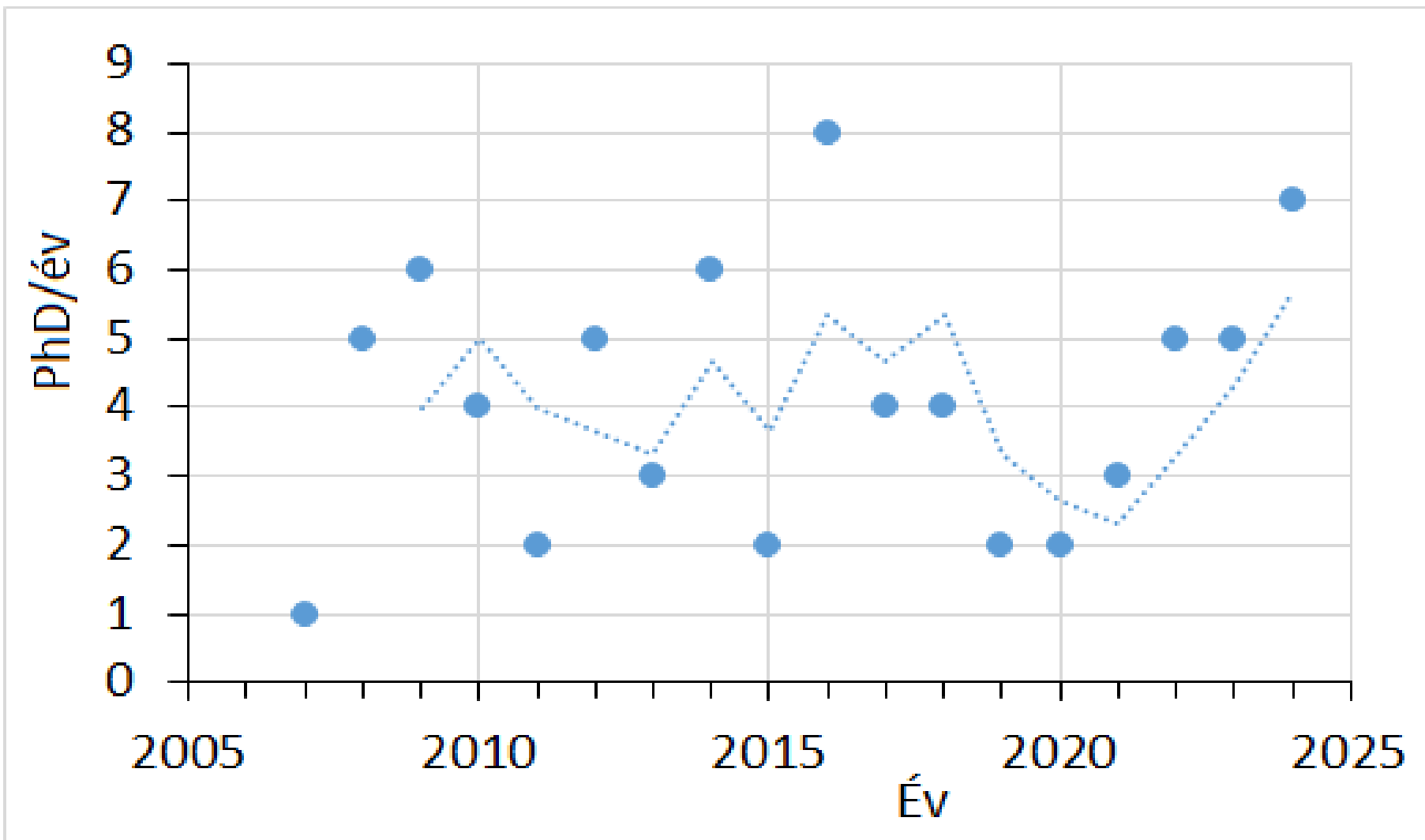

ELTE TTK FFI Meteorológiai Tanszék statisztikája

Külön köszönet Breuer Hajnalka egy. adjunktusnak.

Tudományos utánpótlás: PhD fokozatot szerzett hallgatók (2007-2024)

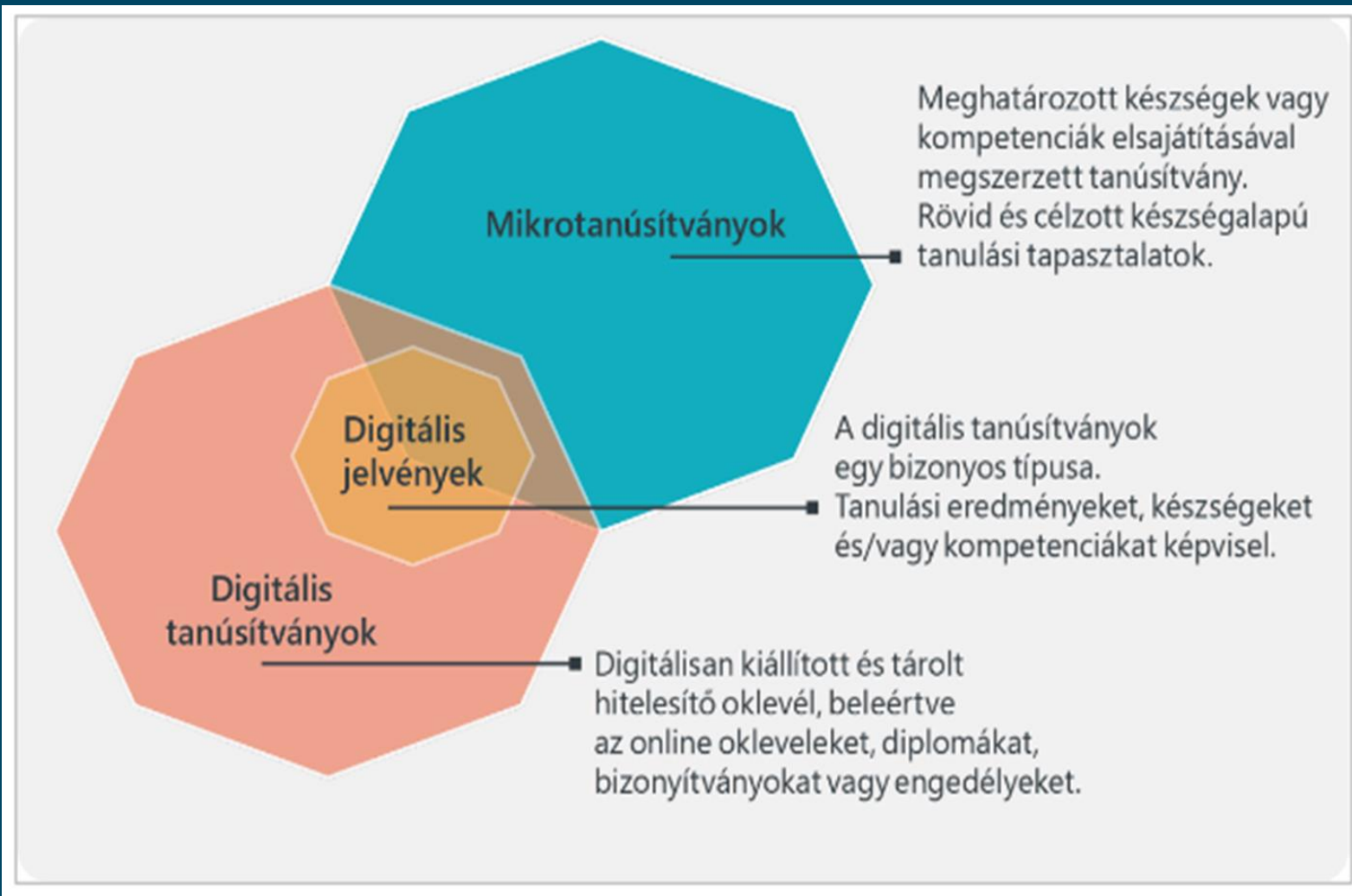
Doktori.hu adatbázis alapján

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

MTA

Jó gyakorlatok Oktatás – kutatás

Különbéle tanulási tapasztalatok és eredmények elismerése

Gyakorlati igényeket figyelembe vevő rövid kurzusok

Jó példák a BME-n

Formálódó tematikák az ELTE meteorológus képzésében

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

MTA

Alaputatástól a napi modellezési gyakorlatig

GINOP pályázat:

1. Széleskörű, kompetencia alapú hazai együttműködés keretében valósult meg
2. Résztvevő partnerek:
HungaroMet, PE, PTE
Együttműködő partner: ELTE
3. Jelentős infrastrukturális beruházás:
szuperszámítógép, mérőműszerek
4. Publikálás magasan rangsorolt folyóiratokban (Q.J.Roy.Met.Soc., A.C.P, ...)
5. Operatív célú fejlesztés, látástávolság (páráság és köd) előrejelzése

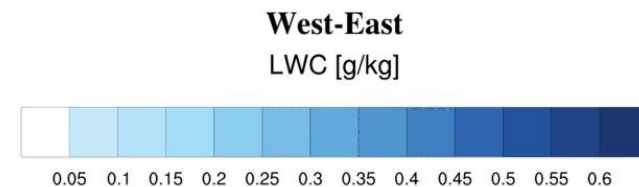
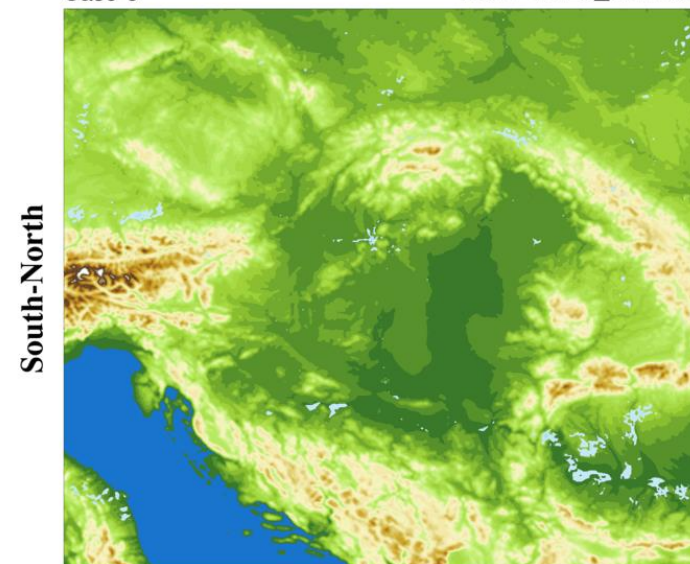
Légszennyezettség előrejelző rendszer kifejlesztése
légköri víz-aeroszol kölcsönhatásainak figyelembevételével
GINOP – 2.3.2-15-2016-00055 (2016-2021)

Expedíciós mérés – Siójut

Fog

Case-6 2019-10-26_00:15:00

Köd-előrejelzés

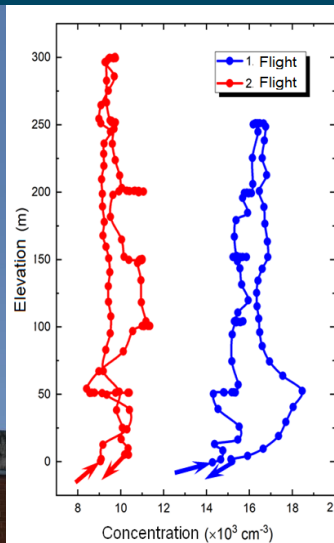
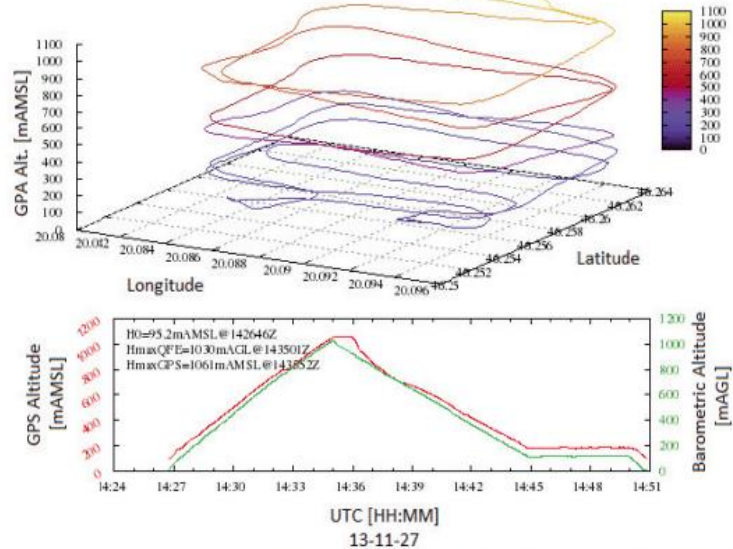
A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

MTA

Kísérleti mérésektől az időjárásfelderítő drónig

VOLARE, GINOP-2.3.2-15-2016-00007

TÁMOP-4.2.1.B-11/2/KMR-2011-000

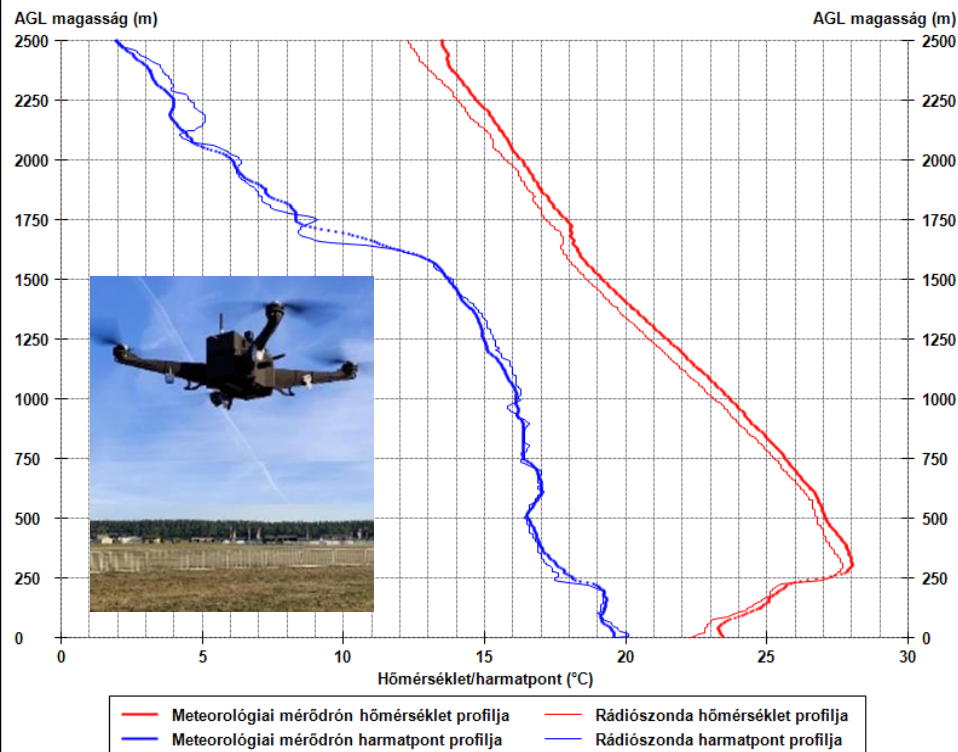

KTI_KVIG_7-4_2021 pályázat

A mérődrón és rádiószonda méréseinek összehasonlítása

Helyszín: Szolnok - LHSS sportrepülőtér (47,147° 20,200°; 87,4 m) Felszállás ideje: 2024.07.10 03:32Z

A pilóta nélküli légi járművek meteorológiai támogatási rendszerének kidolgozása

Kutatás, mérőrendszer és UAV specifikus meteorológiai modell fejlesztés

Speciális drón rendszeren alapuló komplex jármű-meteorológiai támogatás

Összefoglaló gondolatok

1. 15 hazai egyetemi kutatóhely, 4 légkör-tudományokkal is foglalkozó Hun-Ren kutatócsoport, HungaroMet és fejlesztő-szolgáltató cégek (pl. MouldTech Systems) megfelelő K + F + I környezetet biztosítanak.
2. Kutatóhelyek és a felhasználók közötti együttműködés szolgálja a diáktudományosságot (TDK, Diplomamunkák, PhD) és a gyakorlati tapasztalatok megszerzését.
3. Az **egyetemek** elméleti és alapkutatósi háttérrel, a **felhasználók** gyakorlatorientált tudást és megoldandó feladatokat adhatnak.
4. Fontos az Egyetemi szféra, a HungaroMet és a társintézmények **összehangolt** fejlesztési, pályázati és innovációs **tevékenysége**.

Mindez jó alap a közös pályázatokhoz!

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

MTA

Köszönöm
a figyelmet!

MTA

